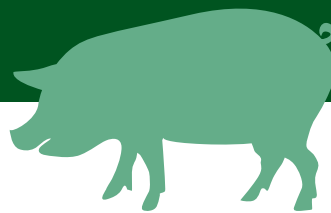

Inspiration til din undervisning med foderkasser

Kære griseunderviser

Den foderkasse, som din skole har modtaget, er tænkt som et konkret undervisningsmateriale, der kan bruges i undervisningen om fodring af grise. Vi håber, at den kan bidrage til en mere praksisnær og sjov undervisning ved at bringe noget så konkret som fodermidler helt ind i klasselokalet.

Foderkassen kan bruges på mange forskellige måder i undervisningen, og du har sikkert allerede idéer til, hvordan du kunne bruge den. For at give dig lidt inspiration på vejen har vi samlet tre idéer, som du kan lade dig inspirere af og tilpasse til din egen undervisning.

Lær fodermidlerne at kende

Giv eleverne forskellige fodermidler, og lad dem finde ud af følgende:

Hvilke fodermidler har vi foran os?

Eleverne taler sammen og bliver enige om, hvilke fodermidler de har foran sig. Derefter undersøger de fodermidlernes egenskaber nærmere. Tag udgangspunkt i de nedenstående spørgsmål.

- Hvilket fodermiddel har det højeste Proteinindhold? Fedtindhold? Kulhydratindhold?
- Hvilket fodermiddel har det højeste fiberindhold (træstof, opløselige og uopløselige fibre)?
- Hvilke foderremner er blevet forarbejdet (sojaskrå/solsikkeskrå/kartoffelprotein versus rapsfrø, hestebønner etc.)?
- Hvilket fodermidler har det højeste indhold af fosfor?

Spørgsmålene kan bruges i gruppearbejde, hvor eleverne finder svarene ved hjælp af opslag i en fodermiddeltafel. Vil du tilføre undervisningen lidt ekstra spænding, kan grupperne dyste om at finde de rigtige svar først.

Råvarerne set i et større perspektiv

Fodermidler er ikke bare råvarer, men en del af en kompleks rejse, hvor mennesker, teknologi, natur og klima hænger sammen. Lav et forløb, hvor eleverne får mulighed for se fodermidler i et større perspektiv.

Sådan kunne det gøres:

Inddel eleverne i grupper af 3-4 elever, og fordel råvarer imellem grupper.

Eleverne undersøger, hvor råvarerne kommer fra, hvordan de dyrkes, og hvordan de ender som en del af grisens foder. Sørg for, at grupperne får tildelt både korn og proteinkilder.

Eleverne undersøger råvarens vej fra mark til foder - fx transport, forarbejdning og opbevaring. De undersøger også, hvilke lande og aktører der er involveret undervejs, og hvilke faktorer der kan påvirke råvarens pris og tilgængelighed.

Hver gruppe præsenterer råvarens rejse for klassen. Alle grupper markerer på et verdenskort, hvor deres råvarer kommer fra i verden.

Afslut med en fælles snak om, hvordan handel, klima og landbrug hænger sammen.

Rejsen fra råvaresilo til fodertrug

Ca. 50 % af grisefoderet i Danmark købes som færdigfoder hos foderstoffirmaerne. Men hvordan sammensætter man egentlig det perfekte grisefoder? Det kan eleverne prøve kræfter med i denne øvelse. Lad eleverne arbejde i grupper og udfordre hinanden på, hvordan det "bedste" grisefoder skal sammensættes. Der findes sjældent én rigtig løsning, og opgaven giver derfor gode muligheder for faglige diskussioner om næringsstoffer, råvarer og fodringsstrategi.

OPGAVE 1

Byg det perfekte grisefoder ved at sammensætte recepter bestående af forskellige råvarer. Recepterne skal sammensættes, så de kan opfylde grisenes:

Næringsstofbehov - brug evt. et optimeringsprogram

Næringsstofbehov - brug blandings-sammensætning i klimafoderdatabasen: <https://www.klimafoderdatabase.dk/>

Ekstra opgave: Eleverne kan beregne, hvor stor en CO₂-udledning de forskellige blandinger giver anledning til.

OPGAVE 2

Byg det perfekte grisefoder og find frem til de fodermidler, som bidrager til at grisene får dækket deres behov for:

Næringsstoffer følg linket til "Normer for næringsstoffer" https://www.landbrugsinfo.dk/public/7/b/e/foder_ernaring_normer_naringsstoffer_for_grise

Aminosyrerne lysin, methionin og tryptofan (fordøjelighed)

Struktur (træstof/fibre/formalingsgrad)

Energi (FE_{so} eller FE_{sv})

Mineralerne Calcium og Fosfor (tilføres primært via mineralske forblandinger)

Vitaminerne A, B, D og E (tilføres primært via mineralske forblandinger)

Godt foder (holdbarhed ved blanding til få/mange dage, smag, osv.)